

nakuya a sekaulaw nu patjaljiazuazua itjen

ka sicuayan, a se Payuan zuku qemumaquma a kipaquzip a kikimadju.  
a kitulu tua kakudanan, a masasanpazangazangal nua taqaljaqaljan, a maru  
senai anga tua parekatjenglai nua a uqaljai a vavayan, ...namatulu sa  
kaudalj i maza itua makakilalailaing nua taqaljaqaljan a penuljat.

azua “kavetjekan tua likezaljen” a kinacemkeljan izua a palalaut,  
manasika inika manu sikasiasiaq a sematua tja ljaqediqedi a kisedjam tua  
lami. ayatua kana kinacemkeljan anga tjara ki seljavak sakamaya tua  
namaitucu a pacugan, mavan anga uta aicu  
a sinika napakisumalji nua sikivalisakedan i qinaljan nua se Payuan zuku.

“ni-hau-ma?” neka nu ayaya tua se Payuan zuku a caucau nu  
mecevucevung i djalan, “nakeman anga sun?” aya. qau nu kivadavadaq  
itjen a mayatazua, tja pinakacuan a tja vinarungan tu, “nu ini anan ka sun a  
keman, kelju satjanuamenu a keman,” inayan, saka kinasivarung azua kai.  
“nakuya a venudilj a kikamanguaq, kumalji a ki tjen a tjarakedrikedri anga  
tja sikamamamaw sakamaya,” aya azua tulu nua se Payuan zuku a kemasi  
miling, qau a nia vavuluvulungan namayatucu uta a temulu tjanuamen.

a maqacuvucuvung nu secevung tua namasikinacu a  
vavuluvulungan tuki vavayavayan, kumalji a nasadjelung uta timadju tua

cinavulid, tjara tjaulan anan a kicacu nimadju sa sangasan a sematjez azua  
kinacu nua vavuluvulungan tuki nua vavayavayan, sana  
cikecikeli a kinacu nimadju.

aicu a namaitucu mavan a kaqulidan a kakudan, a sipatatulutulu a  
kemasi tjavulung nua se Payuan zuku. qau aicu namaitucu a namasan  
kakudan anga nua taqaljaqaljan a sipakakivalisakesakadan a penuljat, aki  
mapida anan a paqenetj aya-u?

tucu, patjamanguaq anga tua kinakemudan a i kacalisian, a kisaseljang  
tua ljiniaavavavan nua zidai. ljakua matu pasa sekaulaw anga a se Payuan  
zuku itua manguaqan nua kinaikacauanan. azua nanakinatavakan a kakudan.  
tucu, neka anga nu kavetjevetjekan tua kesain, pai kisaseljang anga uta a  
maqulip azua mazazekazekatj tua lami, ini anga ka itjen a lemangdangda tua  
makakivalisakesaked a kivadaq a: “nakeman anga sun?” ayaya.

uitu ljiavavaw anga saka patjamanguaq anga aravac a tja sikudan a se  
Payuan zuku. ljakua aki nanguaq a kemuda itjen itua maparumarumalj a  
zidai katua ljiavavavavaw a caquan nua kagakku, saka tjen a nakemamayan  
a palalaut a namenadjulu saka namaseqetj a tja kininemneman aya-u?

不要在進步中失落

族人從前生活困苦，能彼此體會、彼此扶持。好比家庭「斷炊」就是一個直接互助的部落生活形式。我們真正的表達樂意關懷，在互動中分享、敬老、保護婦女都在這些生活中互相影響牽連，帶出排灣族人彼此間的相屬感。

隨著時代的進步，族人生活改善，卻在在富裕的生活中失落了。生活、教育和態度也就隨著高收入、高學歷、新意識型態的時代來臨而消失。排灣族人不再「斷炊」，互助、分享、敬老、……這些美好的民族生命，是否也失去了？